

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid(SZW)
Mw. drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
5	2014-000190469	-
betreft	ons kenmerk	datum
wetsvoorstel derdepijlerpensioen en bijstand	ECSD/U201500133	28 januari 2015

Geachte mevrouw Klijnsma,

Door deze brief reageren wij op twee wetswijzigingen. Dit betreft het *wetsvoorstel derde pijler pensioen en bijstand* en de *wijziging in de inkomstenvrijlating in het kader van tijdelijk werk vanuit de bijstand*.

Wetsvoorstel derde pijler pensioen en de bijstand

Code Interbestuurlijke Verhoudingen

U heeft ons gevraagd snel op deze wetswijzigingen te reageren. U hoopt op een spoedige parlementaire behandeling zodat de beoogde wetswijziging op 1 januari 2016 in werking kan treden. Wij begrijpen dat u het tempo in dit traject wilt houden maar wij willen u in diverse trajecten ook wijzen op de Code Interbestuurlijke Verhoudingen. De Code Interbestuurlijke Verhoudingen bevat afspraken tussen het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen die eraan bijdragen dat er een goed samenspel ontstaat tussen de verschillende medeoverheden, zodat ieder zijn verantwoordelijkheid in het bestel waar kan maken. In deze Code staat dat overheden elkaar betrekken bij de ontwikkeling van nieuwe beleidsvoornemens en knelpunten die een andere overheidslaag raken op een dusdanig tijdstip dat de beleidsvoornemens nog kunnen worden aangepast. Hiervoor geldt een formele consultatietermijn van twee maanden.

Handelen conform de lijnen van de voorgenomen wettelijke regeling

In het Witteveenakkoord was ervan uitgegaan dat de beoogde bescherming van het door zelfstandigen opgebouwde pensioen reeds op 1 januari 2015 wettelijk geregeld kon zijn. Om die reden heeft u in de Verzamelbrief van december 2014 de gemeenten gevraagd (en in voorkomende gevallen de Sociale Verzekeringsbank) vooruit te lopen op deze wetswijziging en reeds vanaf 1 januari 2015 bij de middelentoets van de Participatiewet, pensioenvermogens in de derde pijler overeenkomstig de brief aan de Tweede Kamer geschetste contouren te handelen. We willen graag van het Ministerie van SZW horen op basis waarvan gemeenten hierop vooruit kunnen lopen. Wij raden u aan om gemeenten via de Verzamelbrief en het gemeenteloket nogmaals te informeren dat zij kunnen anticiperen op de wetgeving op basis van Artikel 18 van de Participatiewet.

Informatie verifiëren

Gemeenten willen graag weten hoe zij de informatie die zij krijgen van de betrokkene kunnen verifiëren of valideren. In het Uitvoeringspanel hebben gemeenten begrepen dat zij de informatie van de Belastingdienst kunnen verkrijgen. Gemeenten willen graag weten hoe actueel deze informatie is. Kan het Ministerie van SZW ook hierover communiceren naar gemeenten via de Verzamelbrief en het gemeenteloket?

Financiële middelen

Uw Ministerie gaat in dit wetsvoorstel uit van een schatting van 2.500 huishoudens in 2015 oplopend tot structureel circa 10.000 huishoudens. Hiervoor is voor 2015 een bedrag van € 41 miljoen beschikbaar gesteld, inclusief circa € 4 miljoen voor uitvoeringskosten. Het deel voor uitkeringslasten wordt beschikbaar gesteld via het inkomensdeel van het Participatiebudget en het deel voor uitvoeringskosten via het Gemeentefonds. Wij willen hierbij een aantal kanttekeningen plaatsen:

- Er wordt in de Memorie van Toelichting een inschatting gemaakt van de toename van de bijstandspopulatie. "Naar verwachting heeft deze maatregel tot gevolg dat de bijstandspopulatie toeneemt met circa 2.500 huishoudens in 2015 oplopend tot structureel circa 10.000 huishoudens". Het is onduidelijk waar deze inschatting op is gebaseerd. Wij willen er als VNG op grond van artikel 2 Financiële-verhoudingswet op aandringen dat deze inschatting nader wordt onderbouwd met gegevens: hoeveel zelfstandigen doen er nu een beroep op bijstand op het totaal, zijn er gegevens over zelfstandigen die een aanvraag doen die wordt afgewezen op grond van de huidige vermogenstoets, welk deel van de zzp-populatie zal door deze maatregel wel binnen de marges van de vermogenstoets komen vallen en welk deel daarvan zal naar verwachting een beroep op bijstand doen. Ambtelijk hebben wij te horen gekregen op basis van welke aannames jullie op het aantal huishoudens zijn gekomen. Wij zien de bron(-nen) en de aannames graag onderbouwd terug in de Memorie van Toelichting van dit wetsvoorstel.
- Ten aanzien van de uitkeringslasten gaat de VNG ervan uit dat er compensatie plaatsvindt op basis van de gemiddelde uitkeringsprijs. Indien hiervan afgeweken wordt, vraagt dit in onze ogen om een motivering.
- De VNG vindt de raming van de toename in de uitvoeringskosten niet redelijk. Op grond van onderzoek is bekend dat de gemiddelde uitvoeringskosten per bijstandsgerechtigde rond de € 4.000 euro liggen. Gemeenten ontvangen dit bedrag via het Gemeentefonds. Ook uit recent onderzoek dat is verricht in het kader van het groot onderhoud van het Gemeentefonds komt dit beeld naar voren. Op grond daarvan acht de VNG het redelijk dat gemeenten ook voor die kosten gecompenseerd worden als de bijstandspopulatie toeneemt. De inschatting die nu wordt gemaakt van ca. 1.500 euro per bijstandsgerechtigde is niet kostendekkend voor de extra taken die aan gemeenten worden toebedeeld door de wetgever. De VNG vraagt om hier alsnog rekening mee te houden bij het invoeren van de nieuwe regelgeving. Op basis van een eerste inschatting komen wij tot de volgende bedragen voor de toename in uitvoeringskosten:
  - o 2015 – 10 mln
  - o 2016 – 20 mln
  - o 2017 – 30 mln
  - o Structureel – 40 mln.

Inkomstenvrijlating in het kader van tijdelijk werk vanuit de bijstand

Tijdens de Kamerbehandeling van de Maatregelen WWB hebben wij gepleit voor het aansluiten van de Wet werk en bijstand op de flexibilisering van de arbeidsmarkt. De meeste bijstandsgerechtigden hebben op termijn meer kans op een dienstverband via tijdelijke werkplekken. Wij waren dan ook blij dat er op 11 november 2014 een agenda om tijdelijk en deeltijd werk vanuit de bijstand te stimuleren gepresenteerd werd in de Tweede Kamer. Hierin werd onder andere aangekondigd dat de duur van de vrijlating van de inkomsten uit arbeid wordt aangepast zodat ook bijstandsgerechtigden met korte perioden van tijdelijk werk hier optimaal gebruik van kunnen maken. Wij vinden het ook verstandig dat dit gelijk wordt meegenomen in de wetswijziging.

Wij hopen dat u aan onze vragen en opmerkingen tegemoet kunt komen. Uiteraard zijn wij bereid om het een en ander nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

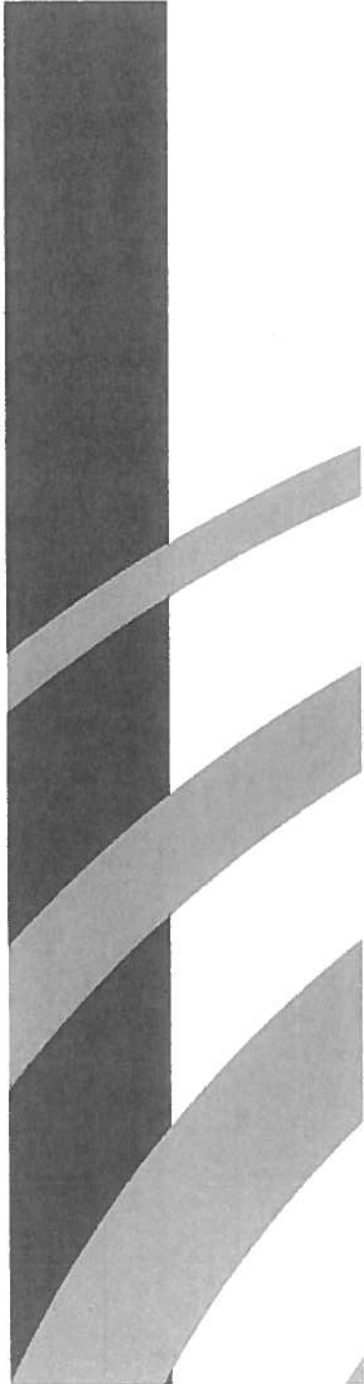
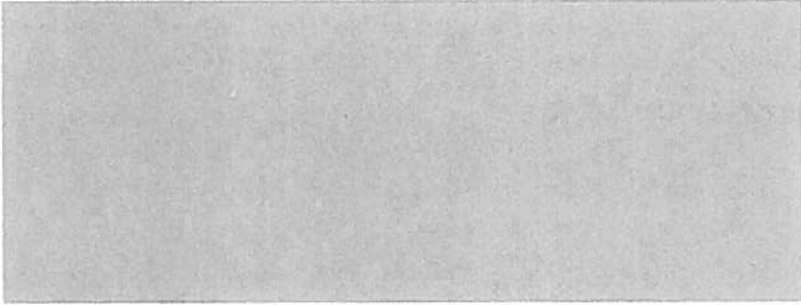
Jantine Kriens
Voorzitter Directieraad
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Postbus 30435 2500 GK Den Haag

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer drs. M.J. Boereboom
Directeur-generaal Werk
Postbus 90801
2509 LV 's-Gravenhage

**Directie Analyse
Programmering en
Signalering**
Beleidsondersteuning

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
www.inspectieszw.nl

Datum **28 JAN, 2015**

Betreft T-toets wetsvoorstel bescherming lijfrenteopbouw en stimulering pensioenopbouw

Onze referentie
2015-0000017061

Uw referentie
2015-0000002453

Geachte heer Boereboom,

Kopie aan

Met uw brief van 13 januari 2015 heeft u de Inspectie SZW het conceptswetsvoorstel bescherming lijfrenteopbouw en stimulering pensioenopbouw toegezonden. In dit wetsvoorstel wordt uitwerking gegeven aan de in het Witteveenakkoord van 18 december 2013 opgenomen maatregel om het door zelfstandigen, alsmede werknemers die niet kunnen deelnemen aan een collectieve pensioenregeling, opgebouwde pensioen in de derde pijler, onder bepaalde voorwaarden en binnen zekere grenzen, buiten beschouwing te laten in het kader van de vermogenstoets van de bijstand. U vraagt het advies van de Inspectie SZW met betrekking tot de toezichtbaarheid van dit wetsvoorstel.

Gezien haar taakopdracht heeft de Inspectie SZW bij de uitvoering van de toets de voorgestelde wijzigingen van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroeps-pensioenregeling buiten beschouwing gelaten. De uitgevoerde toets geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen over de toezichtbaarheid. Een technische opmerking over de voorgestelde wijzigingen is inmiddels onder de aandacht van uw contactpersoon gebracht.

Aanvullend op uw verzoek heeft de directeur-generaal Participatie en Inkomenswaarborg, de heer Ter Haar, de Inspectie ter toetsing een conceptwijziging inkomstenvrijlating in de bijstand voorgelegd, die onderdeel zal worden van het eerder genoemde wetsvoorstel. Volledigheidshalve deel ik u mede dat een toets op deze wijziging evenmin tot opmerkingen op de toezichtbaarheid hebben geleid. Ik zal de heer Ter Haar separaat over de uitkomst van deze toets informeren.

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend,
De inspecteur-generaal SZW
Namens deze,

drs. C.H.L.M. van de Louw
Directeur Analyse, Programmering en Signalering

Aan de Staatssecretaris van
Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Mw. Drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

datum	ons kenmerk	behandeld door	telefoonnummer
22 januari 2015	RvB.12/15/RB/jvr		

Betreft: Uitvoeringstoets conceptwetsvoorstel derdepijlerpensioen en bijstand

Mevrouw de Staatssecretaris,

In uw brief van 18 december 2014, kenmerk 2014-0000190464, verzoekt u mij het conceptwetsvoorstel *derdepijlerpensioen en bijstand* te beoordelen op aspecten van uitvoerbaarheid, voor zover dit wetsvoorstel voor de uitvoeringsprocessen van de SVB van toepassing is. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek.

In de Verzamelbrief van december 2014 verzoekt u gemeenten en SVB om vooruit te lopen op het wetsvoorstel en reeds vanaf 1 januari 2015 bij de middelentoets van de Participatiewet pensioenvermogens in de derde pijler te behandelen overeenkomstig de geschetste contouren in uw brief van 18 december 2014 aan de Tweede Kamer. In deze brief zal ik ook reageren op dit verzoek.

Algemeen

Met het wetsvoorstel wordt (onder meer) beoogd het door zelfstandigen opgebouwde pensioen, onder bepaalde voorwaarden en binnen zekere grenzen, buiten beschouwing te laten bij de vermogenstoets van de bijstand. In een nog op te stellen ministeriële regeling worden nadere regels gesteld. In uw brief van 18 december aan de Tweede Kamer heeft u de contouren geschetst waarlangs de uitwerking van het wetsvoorstel zal plaatsvinden.

De beoogde datum van inwerkingtreden is 1 januari 2016. In het Witteveenakkoord van 18 december 2013 werd ervan uitgegaan dat de beoogde bescherming van het door zelfstandigen opgebouwde pensioen reeds op 1 januari 2015 wettelijk geregeld kon zijn. Tegen die achtergrond worden gemeenten en SVB verzocht om reeds per 1 januari 2015 overeenkomstig de in uw brief aan de Tweede Kamer geschetste contouren te handelen.

Gevolgen wetsvoorstel voor de SVB

De bescherming van het pensioenvermogen geldt alleen zolang de belanghebbende de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt. AIO-belanghebbenden hebben in het algemeen die leeftijd bereikt. In incidentele gevallen kan de SVB hier wel mee te maken krijgen indien een jongere partner van een AIO-gerechtigde de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt en over een eigen pensioenvermogen in de derde pijler beschikt.

Bij iedere aanvraag om AIO vraagt de SVB naar het vermogen van de belanghebbenden. Door de beoogde wetwijziging zal zowel het uitvragen van gegevens over vermogen als de beoordeling van de gevolgen van vermogen van een partner onder pensioenleeftijd aanmerkelijk complexer worden, gezien de uitgebreide voorwaarden genoemd in het nieuwe artikel 15, eerste lid, onder b. Bij ministeriële regeling zullen daarbovenop nadere regels gesteld worden met betrekking tot de toetsing van deze voorwaarden. De SVB meent dat de bescherming van het door zelfstandigen opgebouwde pensioen mogelijk ook met minder gedetailleerde regelgeving zou kunnen worden bereikt. Ik adviseer u na te doen gaan of alle gestelde voorwaarden en een nadere uitwerking daarvan zinvol en noodzakelijk zijn.

Het aantal structurele aanvragen om AIO van personen met een partner onder de pensioenleeftijd, met een vermogen boven de vrijlatingsgrens, zal naar verwachting beperkt zijn. Mogelijk zal initieel sprake zijn van een aantal extra aanvragen om AIO van personen die vanwege een pensioenvermogen van de jongere partner eerder geen aanvraag hebben ingediend, dan wel van personen die eerder een aanvraag hebben ingediend, welke is afgewezen op grond van vermogen. De SVB beschikt niet over informatie op grond waarvan de toename van het aantal aanvragen kan worden geraamd.

Om de wetwijziging in te voeren zal de SVB het aanvraagformulier, klantcommunicatie en werkinstructies moeten aanpassen.

Om te voldoen aan uw verzoek om reeds per 1 januari 2015 te anticiperen op het wetsvoorstel zal de SVB deze invoeringsactiviteiten zo spoedig mogelijk uitvoeren. Voor een goede invoering is het noodzakelijk dat de SVB spoedig kennis kan nemen van de op te stellen ministeriële regeling.

Ondanks de zeer korte voorbereidingstijd heeft de SVB op 30 december 2014 de werkinstructies zodanig aangepast dat medewerkers reeds per 1 januari 2015 bij de middelentoets konden handelen overeenkomstig het wetsvoorstel derdepijlerpensioen en bijstand. Graag zou de SVB dergelijke verzoeken eerder ontvangen, zodat een goede voorbereiding en implementatie gewaarborgd is.

In- en uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid per datum inwerkingtreden

De SVB acht het wetsvoorstel in- en uitvoerbaar op de beoogde datum van inwerkingtreden, onder de voorwaarde dat de ministeriële regeling geen onuitvoerbare regels bevat met betrekking tot de toetsing van de voorwaarden uit het wetsvoorstel.

De SVB kan ook aan uw verzoek voldoen om vanaf 1 januari 2015 te anticiperen op het wetsvoorstel overeenkomstig de in de brief van 18 december 2014 aan de Tweede Kamer geschetste contouren.

Effecten op de uitvoeringskosten en formatie

De gevolgen voor de kosten en formatie van de SVB zullen beperkt zijn. De eenmalige in- en uitvoeringskosten zullen naar verwachting ca. € 10.600 bedragen. De extra structurele kosten zijn verwaarloosbaar. Een nadere onderbouwing vindt u in bijlage 1.

De gevolgen voor de formatie worden als verwaarloosbaar ingeschat.

Voor vragen over of een toelichting op deze uitvoeringstoets kan contact opgenomen worden met dhr. E. de Graaf (edegraaf@svb.nl, 020-6565839).

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest en stel het op prijs spoedig een reactie te ontvangen op deze brief.

Hoogachtend,
Sociale Verzekeringsbank

Mw. drs. N.A. Vermeulen MBA
voorzitter Raad van Bestuur

Bijlagen: 1

Bijlage 1
Berekening eenmalige uitvoeringskosten SVB 2015

Activiteiten	Aantal	Uren	Tarief	Eenmalige invoeringskosten 2015
<i>Aanpassing systemen, procedures, instructies, klantproducten</i>		140 uur	€ 68	€ 9.520
<i>Extra aanvragen initieel (x 80 minuten)</i>	15	20 uur	€ 52	€ 1.040
Totaal				€ 10.560,00

Berekening structurele uitvoeringskosten SVB 2015 ev.

Activiteiten	Aantal	Uren	Tarief	Structurele uitvoeringskosten
<i>Toename complexe gevallen vermogenstoets (x 20 minuten)</i>	100	33 uur	€ 52	€ 1.716
<i>Extra aanvragen (x 80 minuten)</i>	6	8 uur	€ 52	€ 416
Totaal				€ 2.132,00